

Loeber, Leontine

Van: Eerden, Erna van

Verzonden: maandag 16 juli 2007 11:30

Aan: Hoorweg, Rosalinde; Schipper-Spanninga, Hanneke; Loeber, Leontine

CC: Evertse, Herma

Onderwerp: advies waterschapsbesluit

Computable (vakblad voor de ICT) heeft een artikel over internetstemmen in ons advies waterschapsbesluit:
<http://items.asknews.nl/articles/?Y2VpZD0xNzc2MjQmZWlkPTQ3ODcmY2lkPTM3NTlwJmVuZz0wJmFpZD0xMTQ5MyZtaWQ9NDc5ODA=>

E-democratie

Kritiek Kiesraad op internetstemmen waterschappen

De Kiesraad heeft veel bezwaren bij de waterschapsverkiezingen via internet. Dat blijkt uit een donderdag bekendgemaakt advies. Volgend jaar zouden alle 12 miljoen gerechtigde kiezers via internet kunnen stemmen, maar de Kiesraad is huiverig.

Alle waterschappen willen in 2008 bij de verkiezingen het internetstemsysteem RIES gebruiken dat al eerder bij enkele waterschappen is ingezet. Maar de Kiesraad levert in een advies over het Waterschapsbesluit aan de staatssecretaris Tineke Huizinga van Verkeer en Waterstaat op tal van punten kritiek. De raad valt vooral over de landelijke schaal van het internetstemmen. Internationale waarnemers van de OVSE stelden eerder al dat de internetstemdienst voor landelijke verkiezingen niet geschikt is.

Volgens de Kiesraad zijn de vorige geslaagde internetverkiezingen bij enkele waterschappen geen reden om het systeem permanent voor alle waterschappen in te voeren. De raad ziet liever dat internetstemmen een 'tijdelijk' of 'experimenteel' karakter behoudt.

Een belangrijk punt van kritiek is dat er geen goedkeuringsprocedures zijn voor de internetstemdienst en het inscannen van papieren stemmen als telmiddel. De Kiesraad vindt dat er een formele keuring moet komen, vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en de Kiesraad zelf, 'zeker gelet op de discussies rondom stemmachines'. "Het kan immers niet zo zijn dat voor de waterschappen een internetstemdienst wordt gebruikt die niet voldoet aan de eisen die aan ict-inzet bij de overige verkiezingen worden gesteld."

De Kiesraad heeft ook vraagtekens bij het stemgeheim: die zou niet te waarborgen zijn als de kiezer een bewijs heeft hoe hij gestemd heeft. In RIES kunnen kiezers hun uitgebrachte stemmen zelf controleren op het scherm. "Het risico op het zogenoemde family voting is bij dit systeem erg groot." Ook is niet geregeld wat er moet gebeuren als een kiezer na afloop claimt dat zijn stem niet correct is meegeteld. De raad pleit voor een onafhankelijke deskundige die toezicht houdt op de cryptografische sleutels en stembestanden. Ook wil het dat na de sluiting van de stemming direct een afdruk wordt gemaakt van alle gegevens van de internetstemdienst. Inscannen van papieren stemmen als telmiddel roept ook vragen op omdat die methode in mei in Engeland en Schotland voor grote vertragingen van de uitslagen leidde. De waterschappen willen al voor het sluiten van de stemming beginnen met het inscannen, maar de Kiesraad vindt dat dat de kans op schending van het stemgeheim vergroot. Ook wil de raad meer duidelijkheid over welke stem geldig is als een kiezer zowel per brief als per internet probeert te stemmen.

bron: Computable (06-07-07)
